



сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, делеговані повноваження щодо вирішення відповідно до законодавства питань надання соціальних послуг особам та сім'ям з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, забезпечення утримання та виховання дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Так, основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг особам, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, визначає Закон України «Про соціальні послуги» (далі - Закон).

Статтею 5 Закону визначено види соціальних послуг та форми їх надання.

При цьому частиною п'ятою цієї статті Закону встановлено, що суб'єкти, що надають соціальні послуги, можуть їх надавати в інших формах, не передбачених цією статтею, але визначених Кабінетом Міністрів України в переліку платних соціальних послуг (постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 12).

Порядок надання соціальних послуг визначено статтею 7 Закону.

Так, згідно з частинами першою, третьою – сьомою вказаної статті Закону суб'єкти, що надають соціальні послуги, здійснюють свою діяльність відповідно до статутних документів, цивільно-правових договорів (для фізичних осіб – підприємців), в яких визначено перелік соціальних послуг, категорії осіб, яким вони надаються, за наявності відповідної підготовки їх працівників, з дотриманням державних стандартів соціальних послуг, етичних, правових норм і принципів надання соціальних послуг. Критерії діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги, встановлюються Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2012 року № 1039).

Перелік соціальних послуг затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері соціальної політики (наказ Міністерства соціальної політики України від 03 вересня 2012 року № 537 «Про затвердження Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19 вересня 2012 року за № 1614/21926).

Соціальні послуги можуть надаватися як за плату, так і безоплатно.

Соціальні послуги державними та комунальними суб'єктами, а також іншими суб'єктами, що надають соціальні послуги із залученням бюджетних коштів, в обсягах, визначених державними стандартами соціальних послуг, безоплатно надаються: громадянам, які не здатні до самообслуговування у зв'язку з похилим віком, хворобою, інвалідністю і не мають рідних, які повинні забезпечити їм догляд і допомогу; громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах у зв'язку з безробіттям і зареєстровані в державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, бездомністю, стихійним лихом, катастрофами, особам, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, якщо середньомісячний дохід цих осіб нижчий, ніж встановлений прожитковий мінімум; дітям та молоді, які знаходяться у складній життєвій ситуації у зв'язку з інвалідністю, хворобою, сирітством,



безпритульністю, малозабезпеченістю, конфліктами і жорстоким ставленням у сім'ї.

Особам, крім зазначених у частині п'ятій цієї статті, соціальні послуги в обсягах, визначених державними стандартами, можуть надаватися із встановленням диференційованої плати залежно від доходу таких осіб у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2012 року № 1184).

Соціальні послуги понад обсяги, визначені державними стандартами, надаються за плату. Порядок регулювання тарифів на соціальні послуги встановлюється Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 9 квітня 2005 року № 268).

Згідно з частинами першою та третьою статті 12 Закону сфера надання соціальних послуг заснована на використанні та розвитку всіх форм власності і складається з державного та недержавного секторів.

Комунальний сектор включає установи та заклади комунальної власності, які надають соціальні послуги і знаходяться в підпорядкуванні органів місцевого самоврядування.

Відповідно до частини другої статті 13 Закону місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування шляхом збирання, узагальнення та аналізу інформації про становище і життєві обставини особи або соціальної групи, оцінки впливу послуг на процес подолання складних життєвих обставин визначають потреби у соціальних послугах, їх видах і обсягах та забезпечують їх надання, у тому числі шляхом соціального замовлення, за рахунок коштів, передбачених цим Законом для фінансування соціальних послуг.

При цьому питання щодо фінансування соціальних послуг визначено статтею 14 Закону.

Одночасно інформуємо, що головним органом у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення формування та реалізації державної політики, зокрема у сфері соціального захисту, є *Міністерство соціальної політики України*, основними завданнями якого є, зокрема забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері соціальної політики, надання соціальних послуг особам, окремим соціальним групам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати, Мінсоцполітики відповідно до покладених на нього завдань узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції (пункт 1, підпункт 1 пункту 3 Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року № 423).

З повагою

Перший заступник Міністра

Олена СУКМАНОВА

